

Stichting tot Behoud van het Foreestenhuis

**Grote Oost 43-45,
1621 BR Hoorn**

**Informatiebulletin no. 1
juni 2014**

Secretariaat:

**Wilgenrak 18,
1655 KT Sijbekarspel.
tel. 0229-591777**

e-mail:

[secretarisstichting@
foreestenhuis.nl](mailto:secretarisstichting@foreestenhuis.nl).

website:

www.behoudhetforeestenhuis.nl

KvK:

nr. 58532277

Bankrelatie:

NL32INGB 0008 8667 96

Voorwoord van de burgemeester.

Het Foreestenhuis aan de Grote Oost 43 is een van onze meest bijzondere monumenten. Het is een heus stadspaleis zoals je het in Italië verwacht. In 1724 werd het Foreestenhuis bewoond door de heer Nanning van Foreest, burgemeester van Hoorn en toentertijd de rijkste inwoner van Hoorn. Het eerste delen we met elkaar, het laatste zeker niet.

Wat de toevallige voorbijganger vaak niet opvalt is het fascinerende balkonhek aan de voorkant van het Foreestenhuis. In het midden staat het monogram van Nanning van Foreest, omringd door roedebundels die verwijzen naar zijn functie als burgemeester van Hoorn. Eigenlijk een soort amtsketen voor het huis.

Maar alles van waarde is weerloos en zonder ons is het hulpeloos. Na vijftienving jaar is een restauratie noodzakelijk en wil de Stichting tot Behoud van het Foreestenhuis er ook meteen voor zorgen dat mindervaliden beter toegang hebben en bijvoorbeeld de oude schuilkerk die achter de brede façade te vinden is, kunnen bezoeken.

In deze publicatie treft u informatie aan over het Foreestenhuis, de op handen zijnde restauratie en de mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan de kosten voor de restauratie.

Ach, was de rijke Nanning er nog maar. Hij zou zeker een gulle duit in het zakje doen. Maar zijn wij samen niet rijker? Noblesse oblige.

**Onno van Veldhuizen,
Burgemeester van Hoorn**

Verloren: een arm en een speerpunt

Verloren: een arm en een speerpunt op het Grote Oost in Hoorn. Is dit een grap? Nee, het is geen grap. Dat zie je als je voor nummer 43, het Foreestenhuis, gaat staan en naar boven kijkt. Daar mist Diana een arm. En Mars op de rechterflank staat er sinds een jaar met een lummelige stok in plaats van een fiere speer. Overigens ziet de gevel er niet echt slecht uit. Maar dat komt ook omdat die in 1985/86 helemaal is gerestaureerd.

Achter de gevel van dit prachtige Rijksmonument heeft de tand des tijds echter toegeslagen. Van het grondwater in de kelder tot de houtworm op de zolder en van de verzakkende achtergevel tot het lekkende dak moet de zaak grondig opgeknapt worden. En dat kost geld, heel veel geld. Geld dat de kleine Doopsgezinde-Remonstrantse kerk niet meer kan opbrengen. Het Rijk springt niet bij. Regeltjes zorgen dat de kerk buiten de boot valt.

De Stichting tot behoud van het Foreestenhuis heeft zich dat aangetrokken en vindt dat we deze mensen moeten bijspringen. En daar kunt U bij helpen.

Hoewel het Foreestenhuis voor mensen die slecht ter been zijn nauwelijks is binnen te komen, konden daar tot nu toe geen voorzieningen voor worden getroffen. Dat moet veranderen. Het gebouw is mede door zijn programmering immers ook een cultuurpaleisje voor ons allemaal. Met hulp is het buurpandje aangekocht, waar in pandig een toegang met lift naar de voorhof in het Foreestenhuis kan worden gemaakt. Zo kan in juni het startschot vallen voor de restauratie en de verbetering van de toegankelijkheid.

Financieel zijn we een aardig eind op streek. De kerkelijke gemeente levert 150.000 euro, de gemeente Hoorn en een rijtje fondsen zorgen voor 135.000 euro en het Nationaal Restauratiefonds (NRF) springt bij met een lening met lage rente van maximaal 322.000 euro. Op dit moment is er nog een gat van zo'n 35.000 euro. En natuurlijk willen we de lasten van die lening van het NRF liever kleiner zien om ook in de toekomst het onderhoud te kunnen betalen. Daarom roepen we ook uw hulp in.

Het Foreestenhuis is uw donatie waard! Onze stichting is een culturele ANBI, wat wil zeggen dat uw gift fiscaal voor 125% aftrekbaar is.

En als u adressen hebt waar dit bulletin ook naar toe zou moeten, mail het naar onze secretaris. Wij zijn u er dankbaar voor.

Het Stichtingsbestuur

Ooit had Mars deze machtige speer.

Het stadspaleis Foreestenhuis.

Het huis was in het bezit van Nanning van Foreest, toen deze de nieuwe natuurstenen gevel liet bouwen. De eerste steen werd 1 mei 1724 door Nannings dochter Maria en haar neefje Cornelis gelegd, blijktens een vermelding in het geslachtsregister van Foreest.

De gevel wordt gevat tussen twee geblokte hoekpilasters en bekroond door lijst met geornamenteerde consoles, waarop boven de hoekpilasters de beelden van **Minerva** en **Mars** en boven de consoles zandstenen vazen en de zittende figuren van **Venus** (met **Amor**) en **Diana**. De deurpartij in het midden is met de middelste vensters van de beide verdiepingen met Lodewijk XIV beeldhouwwerk omlijst en draagt ter hoogte van de kroonlijst het wapen van Foreest. Het balkon boven de ingang dat gedragen wordt door twee gebeeldhouwde Atlantenfiguren, heeft een gesmeed ijzeren hek, waarin het gespiegeld monogram N.V.F. omgeven door twee roedenbundels is verwerkt. Dit herinnert aan de bouwheer Nanning van Foreest, burgemeester van de stad Hoorn in het jaar 1724. Vóór de gevel vier stoeppalen met de oorspronkelijke ijzeren hekken.

Inwendig is vrijwel uitsluitend de vestibule in de stijl van de bouwtijd gehandhaafd, plafond en wanden prikken met stucwerk, o.a. met een Paris' Oordeel; de deuren met pussen panelen en de omlijstingen zijn van palissanderhout.

In het vertrek links (in gebruik als kantoor) is boven de deuren het alliantiewapen van Foreest – Sweerts aangebracht, wijzend op het huwelijk van Jacob van Foreest met Maria Sweerts, dat in 1671 werd gesloten.

De monumentale opgevatte gevel met sterke accenten verraadt de hand van een bekwaam architect. J.P. van Bourscheit was juist rond 1723 bezig voor J.J. van Bredehoff, die gehuwd was met een zuster van Nanning van Foreest. Kijkend naar de stijl gaan we vermoeden dat Van Bourscheit eventueel in combinatie met D. Marot ook betrokken is geweest bij de bouw van de nieuwe gevel.

Het elegante orgel.

Het orgel is gebouwd door H. Knipscheer jr. in 1865. Het front is met zeer mooi snijwerk versierd, wat doet denken aan een eerder bouwjaar.

H. Knipscheer junior (1802 – 1873) heeft orgels gebouwd, die vooral als begeleidingsinstrument waren bedoeld. Meestal installeerde hij geen vrij pedaal. Het één-klaviers orgel in het Foreestenhuis heeft dat wel. Dit pneumatisch pedaal is geplaatst, zoals uit een rekening van 1947 blijkt, door de Fa. D.A. Flentrop te Zaandam. (uit *Orgels in Hoorn, voorheen en nu.* drs. J.P.H. van der Knaap).

De bewoners van koopman tot kerk en kantoor.

Van 1671 tot 1801 wordt het gebouw bewoond door leden van de familie Van Foreest.

In 1802 wordt het door de erfgenamen van Agatha van Foreest (overleden in 1801) openbaar verkocht aan de 'De Lutheranen van het oude licht'. Zij verbouwen de ontvangstzaal tot kerkzaal. In 1815 herenigen de twee Lutherse gemeenten in Hoorn zich weer en wordt het gebouw met inventaris aangekocht door de Remonstrantse Gemeente. In 1969 gaan de Doopsgezinde en de Remonstrantse

Gemeente als één gemeente verder met het Foreestenhuis als kerkgebouw.

Doopsgezinde-Remonstrantse Gemeente

De Do-Re Gemeente Hoorn is een moderne christelijke geloofsgemeenschap. Iedereen is welkom voor beleving van geloof en gesprek met anderen. Het Foreestenhuis wil een thuis zijn voor mensen die op hun eigen manier op zoek zijn naar inspiratie en zingeving. Wij zetten ons in voor rechtvaardigheid, vrede en duurzaamheid in onze samenleving.

Pijnlijk is de stomp te zien, waar ooit een hand zat

Cultuurtempel

Naast het gebruik als kerkruimte wordt de kerkzaal steeds meer gebruikt als concert-ruimte voor kleine gezelschappen en ruimte voor kleinschalige (alternatieve) toneelvoor-stellingen. Ook zullen er na de verbouwing burgerlijke huwelijken gesloten kunnen worden

De restauratie

Na vele jaren van tobben met het verkrijgen van de benodigde beschikkingen, is het eindelijk zover. Herstel is mogelijk geworden. Al vele jaren stoot de eigenaar van het ge-bouw, de Doopsgezinde- Remonstrantse Gemeente, haar hoofd tegen de onduidelijk-heid van de status van het gebouw.

Als er aanspraak gedaan wordt op de bestaan-de subsidieregelingen, krijgt ze te horen dat de subsidies gelden voor kerkgebouwen en niet voor woonhuizen. Het Foreestenhuis wordt dus beschouwd als woonhuis en niet als kerkgebouw. Wordt vervolgens aangeklopt bij het loket woning, dan krijgt men te horen dat het eigenlijk geen woonhuis is, maar kerkgebouw. Om hoorndol van te worden. Daarom ben ik zo blij dat de Stichting tot Behoud van het Foreestenhuis er in geslaagd is om bij diverse instanties subsidies te ver-krijgen en om leningen met een lage rente te kunnen afsluiten. Om dit alles mogelijk te kunnen maken is al heel veel werk verzet. De genoemde Stichting is al een jaar bezig om de start van het herstel mogelijk te maken.

Een groot probleem wat zich voordeed, was de toegankelijkheid voor minder-validen. Daartoe is het pand Grote Oost 45 aange-kocht. In dit pand worden onder meer een lift en een invalidentoilet aangebracht. Door het aanbrengen van een eenvoudige lift wordt het bereiken van de kerkzaal mogelijk gemaakt.

Wat de totale kosten van de restauratie en de aanpak van Grote Oost 45 zijn, is al eerder genoemd. Op vijftienduizend euro na is dit bedrag bijeen gebracht. Mijn ervaring met vorige grote restauratieprojecten leert mij dat met behulp van donateurs dit ontbrekende bedrag bijeen gebracht kan worden. Ik doe daarom een dringend beroep op alle mensen

die het prachtige Foreestenhuis een warm hart toedragen om een overschrijving in te vullen en donateur te worden van de Stichting. Bij voorbaat dank ik U, namens de Stichting, heel hartelijk.

John Lamers, adviseur

Giften

Uw donatie is volledig aftrekbaar. Er zijn twee soorten giften. En als culturele ANBI wordt elke gift met 25% verhoogd voor de aftrek van het fiscale inkomen.

Gewone gift.

Voor gewone giften bestaat een drempelbe-drag en een maximum. Het drempelbedrag is 1% van uw gezamenlijk verzamelinkomen, met een minimum van € 60,-- Wat u meer aan giften betaalt dan dit drempelbedrag, mag u aftrekken.

Periodieke gift.

Een groot voordeel van de periodieke gift is dat er geen drempel of maximaal aftrekbaar bedrag voor geldt. Vanaf 1 januari 2014 is geen notariële akte meer noodzakelijk en kan worden volstaan met een onderhandse akte. Dat is een overeenkomst tussen u en de stichting. Wij zullen zo spoedig mogelijk op onze website een vooringevulde overeen-komst opnemen. Het enige wat u moet doen is uw gegevens en het bedrag dat u gedurende de komende 5 jaar aan ons wil schenken op de overeenkomst invullen en na onderteke-ning aan ons opsturen

Na ondertekening door ons, sturen wij de overeenkomst weer aan u retour. U kunt de overeenkomst ook bij de secretaris (zie voorpagina) opvragen.

Vult u a.u.b. een overschrijving in en geeft u via de mail op als donateur

Bij voorbaat hartelijke dank, namens de stichting.

Chris Luursema, voorzitter

Hans Visser, secretaris

Wim Doekes, penningmeester

Peter Kik, bestuurslid.

Gerrit Hartog, bestuurslid.

John Lamers, adviseur.